GAZETA KRAKOWSKA

Nro. 88.

WE SRZODĘ DNIA 1. LISTOPADA 1797.

Z Paryża d. 12. Października.

Codziennie przychodzą kuryerowie z Włoch; lecz o rozpoczęciu nieprzyiacielskich krokow ieszcze nic nie słychać.

W zawartym z Sardynią traktacie zaczepnego i odpornego przymierza obowiązuie się to mocarstwo między innym dostawić Francyi 10,000 woyska do czynienia wspolnie z woyskiem rzeczypospolitey.

Słychać, iż między innemi naszemi zagranicznemi ministrami ieuerał Perignon z Madrytu odwołany bydź ma, a będący dawniey Tilly w Genui minister mieysce iego zastąpi.

Po odbytey konferencyi przybyłych tu kommissarzy pełnomocnych Ameryki stanow z ministrem zagranicznych związkow, wyznaczy dziś dyrektoryat osoby, które o zaszłe między obiema rzeczpospolitemi zatargi negocyacye z niemi rozpoczną.

Do Brest przyprowadzono 4 Angielskie okręty, do Jamayki flotty należące.

Jenerał Buonaparte rozdał 100 żołnierzom swey armii, którzy się w ostatnich kampaniach szczegulniey dystyngwowali kosztowne szable, to iest: 90 od grenadyerow, a 10 od iazdy. Te szable są we Włoszech od naylepszych rzemieślnikow robione, i złotemi literami imiona tych woiownikow i waleczne ich czyny na nich wybite.

Plac Filles-Dieu na ulicy S. Dyonizego iest przez departament Sekwany za 4 mill. 720,000 liw. przedany.

Wielu emigrantow, którzy mieli bydź przed kommissyą woyskową stawieni uciekli zwięzienia. — Pani Rochechouart odebrała rozkaz wyniesienia się z swoią familią z Francyi; ządała paszportow do Hiszpanii.

Związki nasze z Papieżem dla niektórych korrespondencyi, w które miał wchodzić, nie są teraz tak przyiacielskie iak były nie dawno.

Jenerał Buonaparte posłał pod d. 10 Vendémiare (1 października) powinszowa-

nia dyrektoryatowi od Włoskich korpusow względem szczęśliwie odwroconego spisku d. 4 wrzesnia. Piąta dywizya mowi między innym: iż ieżeli Cesarz będzie iescze chciał losu broni doświadczyć, ona przyrzeka Francuzom zwycięztwo. Inne dywizye oświadczyły, iż można się na nie pod dowodztwem jenerała Buonaparte spuścić.

Minister marynarki kazał znowu o 7 zabranych okrętach przez naszych korsarzy oznaymić; między temi iest 3 Portugalskich, a ieden Angielski od 700 beczek.

Minister sprawiedliwości Lambrechts wydał pismo do kommissarzy przy trybunałach, w którym zaleca im, aby stosownie do ustawy d. 19 fructidor, która wyprowadzenie uwięzionych emigrantow nakazuie, nie dopuszczali ucieczki tychże emigrantow, ponieważ mieysce ich wygnania będzie oznaczone.

Trzy administracye narodowey lotteryi maią 120 officyalistow pod sobą, 20 inspektorow i 800 kollektorow. — Słychać iż Hiszpański poseł w Rzymie kawaler Azzara do Hiszpańskiego ministeryum wniść ma.

Koło rewolucyyne nie odmieniło w oyczym charakteru narodowego, ale owszem go utwierdziło: zwycięzca, lub zwyciężony Francuz śmieie się, i będzie się śmiał zawsze. Każda odmiana utworzy mniey lub więcey dowcipną karykaturę; teraz widać między innemi porwanie Pichegru. Jenerał ten iest odmalowany w stroiu reprezentanta iedną nogą na ziemi drugą, na okręcie; z daleka widać zamek Chambort, na który zwraca żałosne oko, a z iego kieszyni wypadaią ładunki złota i patent na czerwoną wstążkę.

Z Paryża d. 14. Października.

Redaktor oznaymuie w dodatku swego pisma następuiącą odpowiedź lorda Malmesbury na list Francuzkich kommissarzy z Lill po iego wyiezdzie do niego pisany.

"Niżey podpisany oddawszy ministeryum królewskiemu notę pełnomocnikow rzeczypospolitey Francuzkiey, ma rozkaz oświadczyć im, że na wyraźny i formalny rozkaz dyrektoryatu opuścił Lill; że iego pełnomocnictwa nie były ani mamiące, ani ograniczone, i że nic z iego strony nie było opuszczone do przyspieszenia negocyacyi, że to spoźnienie iedynie od dyrektoryatu pochodziło, i dzisiay nie iest tylko z iego woli zawieszona.

"Co się tyczy rozpoczęcia nazad konferencyi, niżey podpisany nie może iak się odwołać do swey ostatniey noty, w którey z otwartością i krotko wyraził sposoby, na których iedynie można daley negocyacye prowadzić; dodaie oraz, że Król nie może więcey traktować w nieprzyiacielskim kraiu, nie będąc w przod zapewniony o szanowaniu w osobie iego pełnomocnika, ustanowionych zwyczaiow między wszystkiemi ucywilizowanemi narodadami, a szczegulniey w tych osobach, które maią zlecenie pracowania nad przywroceniem pokoiu.

"Prosi pełnomocnych ministrow rzeczypospolitey Francuzkiey o przyięcie zapewnień iego wysokiego poważenia.

Podpisano *Malmesbury*.

Jenerał Beurnonville odebrał rozkaz słuchania we wszystkim co się tyczy poruszeń woyskowych jenerała Augereau. Ten zas iest upoważniony dysponowania armią połnocną iak mu się podoba.

Dyrektoryat wyznaczył jenerałowi Mo

reau gażę jenerała dywizyynego w aktualney służbie będącego, ale nie będzie więcey miał kommendy.

Nowi kommissarze władzy wykonawczey są prawie wszyscy z bywszych członkow konwencyi wybrani. Mallarmé iest teraz mianowany kommissarzem departamentu Dyle; Crassous przy trybunale cywilnym, a Cordier przy trybunale kryminalnym tegoż departamentu.

Kommissya woyskowa, mianowana na mocy ustawy d. 19 fructidor skazała przedwczorem na śmierć nazwiskiem Maryan Antoni Alexander Dieu de Mesnard, rodem z Luson departamentu Wandy, i tego samego dnia został rostrzylany.

Rozbior ogromney korrespondencyi złapaney przez Moreau, został w kancelaryi policyyney ukończony. Real był zatrudniony tą pracą, i zapewnia że ta korrespondencya nie czyni żadney wątpliwości o zdradzie Pichegru, który tam iest pod imieniem Baptiste wzmiankowany.

Dowiaduiemy się, że kommissya maiąca zlecenie do podania widokow radzie 500 względem *Ostracismu* i wyprowadzenia, nie myślała nigdy czynić propozycyi do wygnania wszystkiey dawnieyszey szlachty. Ta pogłoska tyle narobiła trwogi, że rozumieliśmy za potrzebne zbicie iey iak nayprędzey ogłosić.

Na obchodzie pogrzebowym jenerała Hoche Prezydent Dyrektoryatu miał mowę następuiącą:

Od zorzy poranku huk spiżu ogłosił święto republikanow; iutrzenka przyozdobiła wschod nayświetnieyszemi farby. Słońce w całym się blasku okazało. Zdawało się z upodobaniem poświecać promieniami swemi czułą i wzruszaiącą scenę do ktorey się sposobiono. Lud, urzędnicy i obrońcy iego zgromadzili się dla uczczenia dnia tego poświęceniem hołdu, igrzyskami i symfonią muzykalną. Miłość wolności wszystkich serca unosiła; powszechna wesołość na twarzach wydawała się. Zgoda, pokoy i roskoszne poruszenia niezliczonego tłumu składały iedną tylko familią. Wszędzie obraz szczęśliwości był widziany, a dusza wskroś przeięta na Elizeyskie pola zdawała się bydź przeniesioną.

Niestety! prawdą więc iest, iż tylko na łonie wieczystego i w pomieszkaniu nieśmiertelności, człowiek używania czystych i nieograniczonych roskoszy spodziewać się może.

Ale co za chmura horyzont nam zaciemia? zkąd ten szmer żałośny powstaie i miesza ponuro wesołe oklaski wdzięczności? Dzień żałobny zaymuie mieysce święta i odgłosy boleści tłumią radośne pienia. Jeden z naymocnieyszych podpor rzeczypospolitey, zwycięzca Weissenburga, Quiberonu i Renu; nieśmiertelny uspokoiciel Wandy, Hoche nie żyie! iuż nie żyie....

Obywatele stroskani pytaią się: iakim sposobem poległ w pośrzod zwycięzkich armii i w kwiecie młodości dostąpiwszy sławy mądrością i świetnemi czynami w tym wieku, w którym ludzie pospolicie ieszcze nie doyrzewaią? Jakim on poległ sposobem?

Niezliczone prace, czynność bez granic, trudy i pieczołowitość pełna troskliwości dla sławy i szczęścia rzeczypospolitey, stargały iego siły; a spisek obalony w dniu 18. Fructidor, który zagrażał klęskami oyczyznie, ostatni cios zadał duszy iego pełney ognia i czułości!

Już nie żyie!.... głos ten grobowy

)2(

przebiegł Francyą od końca do końca i co moment w mym sercu odzywa się! Któż więcey nademnie może utraty iego żałować! był zbawicielem moich. —

(Tu wzmiankuie Prezydent liczne zasługi iego w oswobodzeniu Wandy) Ugasiwszy pochodnie domowey woyny z niespracowaną troskliwością goił tę ranę rzeczypospolitey zadaną, i na powszechną miłość swych ziomkow zasłużył: Wanda żałosna i łzami zalana, wspomina imie iego, a echo z boleścią powtarza te ie[illegible]i. — Ale Hoche iest całey Francyi własnością; wszyscy razem żal nasz okażmy; Bardy republikanckie zabrzmiycie pienia żałobne na śmierć bohatyra, opiewaycie dzieła świetne i piękne czyny iego. A wy dzieci wolności, kochankowie sławy, przyiaciele ludzkości słuchaycie i bądźcie przerażeni.

Już Hoche nie żyie!.... lecz to tylko śmiertelna iego powłoka zginęła. Historya i tradycya podadzą pamiątkę iego potomności w naypoźnieysze wieki, i opis czynow iego stanie się zabawą filozofow i woiownikow przyiacioł wolności! Ty zaś wszechmocny władzco i opiekunie niepodległosci naszey, raczysz spuścić dla nas czasami tę duszę wielką, którą z przymiotow bohaterskich i cnot nayszacownieyszych dobroczynney ludzkości uformowałeś. Jesliby kiedy domowe zatargi miały nas rozróżniać, lub niesprawiedliwi sąsiedzi do woyny przymuszać, w ten czas na głos twoy, Hoche się do nas zbliży, opuści na chwile prawodawcow i fundatorow rzeczypospolitey, ludzi cnotliwych, którzy iey uszczęśliwili i bohaterow, którzy im sławę przyniesli, a nad oyczyzna zawsze mu i po śmierci nawet naymilszą, duch iego unosić się będzie; tchnienie iego pokoy przynoszące, stłumi nienawiść i niezgodę, a na iey mieyscu naydoskonalsza harmonia panować będzie; rycerski iego ogień przeymie wskroś żołnierzy, a gieniusz woienny powodować będzie wodzow naszych, a tak nowe zwycięztwa winni będziemy bohaterowi spoczywaiącemu w grobie.

Nie czczemu żalowi powinniśmy się podawać. Gdy pierwszy hołd naturze został wypłacony, ostatnią powinność i posługę oddawszy popiołom wielkich ludzi, obowiązkiem naszym iest ich naśladować i ta to iest cześć ich prawdziwa.

Dopełniymy obrządku pogrzebowego, nakazany nam iest z powinności sprawiedliwego żalu, lecz nim się rozeydziemy, Bardy republikanckie zabrzmiycie hymn wolności. Niech okrzyk powszechny niech żyie rzeczpospolita! rozlega się od Pireneow do Renu, a od Renu do Adryatyckiego morza!

Z Londynu d. 13. Października

Dzisiay o godzinie w pół do 10tey zra na grzmot armat w Parku i Tower ogłosił ważne zwycięztwo. Admirał Duncan pobił Hollenderską flottę, i iak dotąd wiadomosc mamy 8, a podług drugich 9 liniowych okrętow zdobył, między któremi są obydwa banderowe okręty i na nich Hollenderski admirał de Winter i wice admirał Renties w niewolą zabrani. Wiadomość ta nadeszła dziś rano de admiralicyi, a prezydent admiralicyi lord Spencer doniosł zaraz o niey w poniższym bilecie lordowi prezydentowi miasta Londynu.

Z Admiralicyi d. 13. Października.

Milordzie!

Mam ukontentowanie donieść WPanu, że od admirała Duncan officyer z tą wiadomością przybył, iż Hollenderską flottę o-

statniey śrzody d. 11 t. m. przy brzegach Hollandyi nadybał, i po krwawey bardzo bitwie okręt, na którym się Hollenderski admirał znaydował, masztow pozbawiony z wielu innemi nieprzyiacielskiemi okrętami żagle zwinął. — Gdy ten officyer we śrzodę o godzinie 4 po południu admirała opuszczał, był on własnie zatrudniony zabieraniem okrętow, które żagle zwinęły, i ściganiem reszty. — Winszuię WPanu z całego serca na to zwycięztwo szczęścia i mam honor bydź &c.

Podpisano *Spencer.*

W tym momencie wyszła nadzwyczayna dworska gazeta, która tymczasowy rapport admirała Duncan względem zaszłey morskiey bitwy w tych słowach ogłasza:

Z *Admiralicyi d.* 13. *Października.*

Tego rana przybył tu porucznik Brodie kutra Roze z listem od admirała Duncan, kommenderuiącego flottą Króla Jmć na połnocnym morzu do P. Nepeu, którego iest takowa osnowa:

Z Okrętu Venerable przy brzegach Hollandyi d 11. *Października o godzinie 3 po południu.*

Mci Panie!

Mam ukontentowanie donieść WPanu dla uwiadomienia lordow kommissarzy admiralicyi, że dzisiay rano o godzinie 9 postrzegłem Hollenderską flottę. O godzinie w pół do iszey płynąłem przez iey linią i bardzo żywa się rozpoczęła walka. Okręt admiralski pozbawiony masztow zwinął z wielu innemi żagle, a ieden się zapalił. — Z obszernieyszym rapportem wyszlę kapitana Faisaix, iak tylko się bez niego będę mogł obeyść. Jestem &c.

Podpisano *Adam Duncan.*

Dziennik Loyds kawiarni mieści w sobie: " Angielska flotta natrafiła przeszłey śrzody na flottę Hollenderską pod brzegami Hollandyi i po krwawey bitwie zabrano dwa Hollenderskie admiralskie okręty i wiele innych.,,

Dzisiay po południu, gdy rząd odebrał dalszy rapport o zwycięztwie admirała Duncan, które daleko waznieysze iest iak pierwszy rapport opiewał, kazał po drugi raz z armat ognia dawać, co iest rzeczą niezwyczayną. Zamiary Hollenderskiey flotty zostały całkiem zniszczone. Tuteysze publikum bardzo się z tego zwycięztwa cieszy, i wszędzie słychać wystrzały radosne, i po wszyskich wieżach głos dzwonow Morska ta bitwa tak blisko brzegow Hollandyi była, iż wielu przypatrywaczow mogli ią z brzegow widzieć.

Zwycięztwo admirała Duncan iest tu za nayważnieysze z wszystkich w tey woynie zaszłych bitw trzymane, ponieważ żaden z naszych admirałow nie zabrał tyle liniowych okrętow iak on. Wszystkie okręty w tuteyszym porcie paradowały z powodu tego zwycięztwa. Admirał Duncan ma bydź iak słychać na Para Irlandyi wyniesiony. Jak tylko wiadomość nadeszła, że Hollenderska flotta na morze wyszła, wysłano zaraz depesze do lorda Bridport i do Irlandyi, a admirał Curtis płynął z eskadrą na pomoc admirałowi Duncan z Portsmut, ale iuż nie było potrzeba. Wiatr posłużył admirałowi Duncan. Kapitan Trolop posłał na fregacie Vestal wiadomość o wyyściu Hollenderskiey flotty do Jarmut. Nieprzyiacielska flotta nie attakowała bliskości tam stoiącey eskadry tego kapitana.

Zwycięztwo admirała Duncan, chociażby ieszcze raz tak chwalebne było, nie przyniesie nam iednak pokoiu.

Podług prywatnego listu z Filadelfii, rachuią stratę, którą obywatele północney Ameryki od Francuzow na morzu ponieśli na 12 mill: dollarow.— W Albany wybuchnął ogień, który 86 domow w pyrzynę obrocił, i oprocz tego na 250,000 dollarow szkody uczynił.— Prezydent kollegium medycznego w Filadelfii P. Rodmann zdał magistratowi rapport o znakach i sposobie leczenia wybuchłey tam na nowo żołciowey febry.

Z Jamayki donoszą, iż między tamteyszemi niewolnikami pokazuią się znaki buntu. W miesiącu lipcu dało się tam czuć trzęsienie ziemi. Angielski okręt Dover odbił Francuzom bogato ładowny Portugalski okręt z Brazylii, na którym było 80,000 funtow gotowych pieniędzy, 600 skrzyń cukru i inne produkta.

Na wysokości Sunderland pokazała się Francuzka fregata i dwa małe woienne okręty. Domyślaią się, że to iest fregata Republicaine z Dunkierki, która iest 300 naywięcey Angielskiemi maytkami osadzona i w liczbie tych znayduią się zbiegli z Nore buntowniczey flotty delegaci, którzy choć w tym sposobie zdradę swoią przeciw oyczyznie pokazuią.

Bank oznaymił teraz, że aż do końca tego miesiąca będzie przyymował Hiszpańskie dollary iak z prawdziwym, tak z fałszywym stęplem, byleby tylko prawdziwie srebrne były. Wielkie zamieszanie, w iakim się publikum z powodu tego znaydowało, było do tey rezolucyi powodem. W wielu sklepach widać teraz napisy, że Hiszpańskie dollary w zupełney wartości przyymą.

P Hammet dla słabości zdrowia nie przyiął urzędu lorda prezydenta Londynu. Wynaleziono tego gatunku zdarzenie za panowania Edwarda VI. gdzie ten, który takowego urzędu nieprzyiął 1000 f. szter: za karę musiał zapłacić. Zgromadzenie mieyskie zadecyduie czy P. Hammet podobną karę zapłaci, za to iż nie chciał 5000 f. szter: roczney intraty i tytułu lorda przyiąć.

We wtorek obchodzono pierwszą elekcyą P. Fox iako członka parlamentu z Westminster w gospodzie Shakesper i Conventgarden. Po spełnieniu iego zdrowia, miał mowę przeciw teraźnieyszey administracyi, i oświadczył, iż napotym w parlamencie mało będzie mówił, ponieważ się na nic nie przyda, i że Anglia utraciła wolność myślenia i mówienia. P. Erskine pochwalił go i nazywaiąc pierwszym politykiem w świecie, zgodził się na iego zdanie.

Lord Bridpor każe woiennym okrętom port Brestenski rekognoskować.

Z zachodnich Indyy piszą, iż do Suriname 4 ieszcze woienne Hollenderskie okręty nadeszły.— Garnizon nasz w Gibraltarze składa się teraz z 5000 ludzi. — Lista cywilna ma teraz za 6 kwartałow zaległość w skarbie.

Amerykańscy negocyatorowie w Paryżu byli dnia 7 ministrowi zagranicznych związkow prezentowani.

Z Hagi d. 17. Października.

Dalsze rapporta o bitwie morskiey d. 11 t. m. pokazuią co raz bardziey iak żywa ta rozprawa była, i iak waleczny był odpor Hollenderskiey siły, przeciw daleko większey Angielskiey, która się ieszcze w samey rozprawie zmocniła. Ośm liniowych okrętow są od Anglikow zabrane, iednak maią bydź mocno uszkodzone. Dwa inne

okręty Alkmaar od 56 armat i Monikendam od 44 armat są zamieszane; ostatni miał z Angielskim okrętem zatonąć. Rozbitki Angielskich okrętow do Schewening-gen zapędzone, pokazuią, iż z obydwoch stron żywo się bito. Co dzień wiele woda ciał na ląd wyrzuca.

Na sefsyi wczorayszey czynili reprezentanci van der Jagt i Bakker rożne propozycye, a szczegulniey zaś: Hollenderska flotta ma bydź iak nayprędzey zreperowna; kommifsya zagranicznych związkow zapytana, czemu ta flotta d. 7 t. m. wyszła i czemu wprzod ogulnego embargo na wszystkie okręty nie włożono? Podarunki i awans dla walecznych maytkow, utrzymanie dla ich wdow i sierot maią bydź oznaczone; opatrzenie z wszelką staranością ranionych, i nakoniec w niewolą zabranych a szczegulniey admirała de Winter iak nayprędzey wykupić. Dla dopełnienia tych propozycyy wyznaczono zaraz z iedney osoby kommifsyą.

Z Schewesingen donoszą, że się tam ieszcze zawsze o dwie godziny od brzegow Angielskie woienne okręty daią widzieć.

Rapport kontra admirała Story do wydziału marynarki.

W Hadze na okręcie Jeneralne Stany d. 14 Października.

Wspoł Obywatele! Gdy d. 7 t. m. szczęśliwie na morze wypłynęliśmy, krążyliśmy na Brée Véertien tam i nazad nie widząc nigdzie nic. Dnia 11 zrana o godzinie 8 pokazała nam się o 30 zaglach Angielska flotta. Natychmiast wydaliśmy znaki gotowości do boiu i postawienia się w porządku bitwy. Angielska flotta idąc za wiatrem uformowała o godzinie 12 swoią linią i nacierała na nas. O godzinie w poł do 1 zaczęła się iedna z nayżwawszych bitw, ktore na morzu stoczone bydź mogły.

Na początku walki większa część okrętow Angielskiey flotty płynęły w poprzek naszey linii, i zaczęła się bitwa 2ch wielkich okrętow Angielskich przeciw iednemu naszemu. Linia ich była z 20 wielkich okrętow złożona, między którémi były 3 o trzech piętrach, 6 od 84, a reszta od 74 i od 64 armat. Bitwa zaczęła się ze wszystkich stron i wzdłuż całey lini; wszystkie okręty iak daleko tylko mogłem doyrzeć, biły się walecznie, i lud i officyerowie nad wszelkie pochwały bardzo się dobrze sprawili.

Ja zacząłem się bić z okrętem Angielskiego admirała Duncan od 98 armat i drugim okrętem od 84 armat, między którémi się z moim okrętem Jeneralne Stany w śrzodku znaydowałem. Każdy nieprzyiacielski okręt nie był na długość iednego okrętu od nas oddalony, i tak szło wzdłuż przez całą linią. Umnie bardzo prędko było wszystko postrzelane; lecz nie zostaliśmy nieprzyiacielowi nic winni: admirał Duncan musiał się wstrzymać i nazad cofnąć, widząc bliski upadek całego wiązania swoiego okrętu, co go i tak nie minęło. Angielski okręt od 84 armat, z którym ia nieprzestaiąc ani minuty biłem się, zaraz był na mieyscu Duncan od Angielskiego okrętu od 74 armat poparty; z temi obiema biliśmy się iak nayupor zywiey az do godziny 3 po południu, ktore mi bok i śrzodek okrętu zapaliły, ale ten ogień wnet był ugaszony. Tu wszystkie prawie okręty tak były sponiewierane, że nie mogły więcey bydź kierowanemi: iedne drugie popycha-

ły, i nie mogły żadnego wystrzału uczynić. Maszty, żaglowe słupy &c. wszystko było przestrzelane; liny i część żaglow na kawałki poszarpane. Ja miałem w ten czas 20 ludzi zabitych i 40 ciężko ranionych. Koło wiosłowe, liny &c. były ustrzelone i okręt ze wszystkich stron podziurawiony, chodził samopas z nami. Gdyśmy się trochę wyporządzili, udaliśmy się o godzinie 4 do Angielskiey flotty nazad; lecz officyerowie daią mi znać, że okręt pełen iest wody, i musiałem się nazad zwrocić. Zrobiło się ciemno, i dla wielkiego deszczu nie mogliśmy naszych okrętow, które ostatnią część linii składały rozeznać.

Potym zgromadziłem wszystkie okręty, które tylko mogłem zebrać, i znaydowałem się w nocy o godzinie 12 z iedynastą okrętow razem. Z temi chciałem się z resztą naszey flotty złączyć i powtornie udałem się ku Angielskiey flotcie; ale rowno ze dniem gdy Angielska flotta pomyślny wiatr miała, a ia żadnego z naszych okretow nie odkryłem, procz 2 liniowych okrętow, które ku Texel szły, puściłem się za temi. Lecz przyszedłszy bliżey, poznaliśmy że to Angielskie okręty były, które natychmiast uciekły, a my niebyliśmy w stanie ścigania ich. Płynąłem daley ku Texel, i zdaleka tylko widziałem na placu bitwy pływaiące nasze 3 Wraki. D. 12 stanąłem z memi okrętami szczęśliwie w Texel. Pozdrowienie i Braterstwo.

Podpisano *Story*.

Z niecierpliwością oczekuiemy dalszey wiadomości o sile Angielskiey flotty, którą admirał Winter na 16. liniowych okrętow, a kontra admirał Story na 30 żaglow podaie, w co wchodzą fregaty i mnieysze okręty.

Z Wenecyi d. 4. Października.

Weneckie kraie są iuż do rzeczypospolitey Cysalpińskiey przyłączone. Przed wczorem przybył tu kuryer z Passeriano. Obywatel Dandolo, który się tam znayduie, donosi naszey municypalności, że ułożył z jenerałem Buonaparte akt połączenia wszystkich kraiow bywszego rządu Weneckiego pod iednym nie rozdzielny rząd aż do pokoiu. Istrya, Dalmacya i Albania są w tym akcie zaięte, i chociaż się pod władzą Austryacką znayduią, będą iednak miały swych reprezentantow. Jenerał Berthier ma tu dziś albo poiutrze przybydź dla urządzenia rządu podług tego planu. Wiadomość ta wielka tu radość sprawiła, ponieważ się przemagaiących tu terrerystow obawiano. Jenerał, Baraguay d'Hilliers odieżdża ztąd iutro. Jenerał Ballaud obeymuie na iego mieyscu w Wenecyi kommendę. — Tu będzie z naszey młodzieży kompania ochotnikow konnych uformowana, która się z innym do Francuzow przyłączy

D. 28 września przybyło tu bardzo wiele woyska Polskiego i Cysalpinskiego, lecz nie wiadomo czy zostaną w tym mieście.

Z Gratz d. 25. Października

Wczoray wieczor o godzinie 9 przeieżdżali przez tuteysze miasto do Wiednia margrabia de Gallo i hrabia Cobentzel, którzy błogosławieństwem naszym okryci dalszą odbywali podroż.

D O D A T E K

D O N^ru. 88.

GAZETY KRAKOWSKIEY

WE SRZODĘ DNIA 1. LISTOPADA 1797.

Z Warszawy d. 21. Października.

Skład osób kancellaryi bywszego Departamentu Zagranicznego, oznaymia Kollegow swoich nieprzytomnych w Warszawie, ażeby do złożoney tabelli zaległości w Przeświet: kommissyi likwidacyyney każdy osobiscie, lub przez umocowanego likwidował swoią należytość przed dniem 17 nowembra roku bieżącego, gdyż po uchybionym tym terminie Przeświet: Kommissya żadnych likwidacyy nieprzyymie.

Z Amsterdamu d. 17. Października.

Kontra admirał Blois de Treslong, który kommenderował okrętem Brutus w bitwie d. 11 stoi przed portem Goree na kotficy. Ten okręt bardzo się walecznie trzymał, i z 7 iednym po drugim naywiększemi Angielskiemi okrętami się bił: 2 z nich o trzech piętrach iuż go okręt z okrętem zetkane attakowały, ale nakoniec mu sieli Anglicy ustąpić. Na okręcie Brutus nie ma żadnego officyera, ani kadeta ranionego, sam tylko waleczny kontra admirał Blois de Treslong ramię utracił; lecz mimo swey rany znayzimnieyszą krwią daley kommendę prowadził. Wieczor stoiąc iuż na kotficy był ieszcze od Angielskiego okrętu od 40 armat attakowany; ale i ten odpędził.

Wice admirał, Story przybył w 13 liniowych okrętow i fregat do Texel. Lubo utraciliśmy w tey okrutney bitwie 8 liniowych okrętow, szkoda Anglikow iest także znaczna. Słychać, że ich ieden okręt od 80 armat w bitwie z naszym okrętem Leyda od 68 armat zatopiony został. Nawet brygantyna nasza od 18 armat biła się w tey bitwie, i kapitan iey po kilka razy dawał ognia do Angielskiego okrętu o 3 piętrach.

Kontra admirał Blois de Treslong przybył do Leydy, i spodziewaią się że wyydzie z swey rany. — Nie wiemy dotąd gdzie

się nasz okręt Alkmaar podział; zaraz na początku bitwy utracił swoy wielki maszt i musiał się z linii cofnąć.

Okręt Mars utracił wielki maszt; reszta iest postrzelana. Brutus ma 10 ludzi zabitych a 50 ranionych; Mars 1 zabitego, a 14 ranionych; Cerberus 9 zabitych, a 10 ciężko ranionych. O reszcie ieszcze nie mamy rapportu.

Przybyły d. 13 do Texel szyper Holland, widział d. 12 na południe ku Egmond z banderą Angielską od 34 wielkich i małych okrętow flottę, która 3 okręty bez masztow przy sobie prowadziła, z których ieden czarno pomalowany od 3 okrętow był ciągniony.

Z Roweredo d. 6. Października.

Wszyscy się zgadzaią, że zawieszenie broni aż do d. 18 t. m. przedłużonym zostało, i dla tego spodziewano się iż 3 wsie przytykaiące do Palmanowy ocalić się będą mogły; lecz dni tylko kilka czasu zwłoki otrzymały, a te iuż minęły. Deputowani tych wiosek wsparci od dwoch członkow administracyi Udinskiey prosili Buonapartego o zachowanie ich mieszkań od całkowitego zniszczenia, upewniaią, iż kommenderuiący jenerał odpowiedział im, iż to zruynowanie iest rownie koniecznym w czasie pokoiu iak i w czasie woyny, gdyż Palmanowa ma służyć za przedstawę, wielkiey rzeczypospolitey Włoskiey.

Dowiaduiemy się iż odział woysk Austryackich pod kommendą jenerała Terzi który do Gorycyi maszerował, odebrał rozkaz wrocenia się do Laybach.

Piszą z Wenecyi, że na sefsyi d. 24 uczyniono chwalebną wzmiankę testamentu zmarłego obywatela Mikołaia Duodo, który po smierci sukcefsora 3000 liw. narodowi zapisał, co też powodem było prezyduiącemu do zachęcenia aby przyięto trzy następuiące punkta: 1mo. Obowiązkiem będzie pisarzy pytać się czyniących testamenta czyli procz zapisow pobożnych nie maią woli zapisać co narodowi. 2do Każdy pisarz obowiązany będzie złożyć w kommifsyi konfiskacyyney kopią wszystkich testamentow które narod interefsować mogą. 3tio Testament Duodo w teyże kommifsyi złożonym będzie.

Dnia 29 poprzybiiano w Wenecyi odezwę jenerała Baraguey d'Hilliers do młodzieży Weneckiey, w którey ią wzywa za rozkazem jenerała kommenderuiącego do uformowania kompanii iazdy letkiey, która do iego diwizyi przyłączona będzie; młodzież ta kosztem swoim ekwipować i utrzymować się będzie. Spostrzegaią w tey odezwie te wyrazy: "Interes Włoch wyciąga tego, aby młodzież wzięła się do broni.. ..potrzeba aby chorągwie Włoskie mieszały się z sztandarami Francuzkiemi..... iuż kilka batalionow Cysalpińskich i Weneckich złączyło się z niemi.

Rząd tymczasowy w Brescia wystawił iuż 3600 ludzi piechoty i 3000 iazdy dobrze uzbroinney i gotowey do złączenia się z woyskami Francuz:, gdy tym czasem woyska Cysalpińskie nie są w tym stopniu porządku. Ta sprzeczność z strony iedney usilności, a z drugiey opoźnienia, były powodem jenerałowi Berthier iż w czasie swoiey ostatniey do Medyolanu podroży, zaniosł zażalenie imieniem jenerała kommenderuiącego do dyrektoryatu Cysalpińskiego na niedbalstwo ministra Birago.

Z Medyolanu d. 7. Października.

W tych dniach przeiezdzał tędy obywatel Pianazzi z Ankony; iechał on do Pa-

ryża starać się o przyłączenie Marchii Ankońskiey do naszey rzeczypospolite. Dzien nik ieden utrzymuie, iż nie tylko Marchia Ankońska przyłączoną będzie, ale nadto, że zadano od Papieża 12 millionow więcey, ponieważ mowi tenże dziennik nie dotrzymał punktow zawartego pokoiu. Nowina ta tym mniey staie się pewną, że dziennikarz żadnego nieprzytacza dowodu. Dyrektoryat nasz odebrał rozkaz od kommenderuiącego jenerała Buonaparte uformowania kompanii letkiey iazdy z 60 ludzi młodych i naybogatszych w tym mieście będących, którzy uzbroiwszy się i wyekwipowawszy swoim kosztem, udadzą się do kwatery głowney, dla uczenia się w szkole Francuzow trudney woiowania sztuki, i czerpania miłości sławy. Taki sam rozkaz do wszystkich inoych w Cysalpińskiey rzeczypospolitey miast wydany został. Prowincya Romanii wystawiła iuż legion, który z Forgli udał się do Rimini i tam się iuż ćwiczy w manewrach woiennych.

Krôl Sardyński oprocz 10 tysięcy piechoty, daie ieszcze 2000 iazdy; woyska te pomocne formować będą kordon wdłuż iezio ra Garda i przeznaczone zostaną, na strzeżenie przechodu do Tyrolu.

Trybunał krymiualny w Medyolanie d. 27 Września czterech złoczyńcow na śmierć skazał; głowy ich odcięte były toporem, podług wynalazku nowey gillotyny doktora Ranza.

Z Fiume d. 25. Września.

Hrabia Stratico dawniey jenerał artyllervi w służbie rzeczypospolitey Weneckiey iadąc do Wiednia przeieżdzał tędy. Mowią, iż wchodzi do służby naszey na tenże sam stopień, który miał w rzeczypospolitey. — Pozawczoray przybył tu jenerał maior margrabia de Chatelet. Oglądał nie tylko okolice naszego miasta ale też drogę ku Istryi dla wysypania redut w mieyscach potrzebnych. Garnizon nasz składa się tylko teraz z dwoch kompaniy kroatow; wszystkie inne woyska poszły do Istryi i Dalmacyi.

Z Medyolanu d. 10. Października.

O to iest list który posłowie Szwaycarscy, odieżdzaiąc nazad do Szwaycaryi do jenerała Buonaparte pisali.

Mości Panie Jenerale kommeuderuiący!

W momencie konczących się naszych w tym kraiu urzędow, mamy za powinność przed naszym odiazdem wyrazić ci, Mosci Panię kommenderuiący Jenerale, hołd naszey wdzięczności, za te względy które przez czas trwaiącego naszego poselstwa okazywać nam raczyłeś, i które uczyniły go zarazem tak łatwym, tak spokoynym i tak dogodnym,

Żałowalibyśmy, że nie możemy przed naszym wyiazdem osobiście złożyć ci dziękow, gdyby wielkość i ważność interessow które cię do Udine wzywaią nie cieszyła nas w utracie tey korzyści. Lecz wracaiąc się do naszych siedlisk ieden do Berna drugi do Uri, pierwszym naszym będzie obowiązkiem opowiedzieć naszym zwierzchnikom nie tylko to uszanowanie i ten skrypulatny na naszą neutralność wzgląd, którego tyle razy dałeś nam dowody, ale nad to, te oznaki szczegulnieyszego szacunku, to przyiecie chwalebne i podchlebne, ktoreśmy odebrali od ciebie, i te postępki dobrego sąsiedztwa, które czynom samey nawet sprawiedliwości więcey ieszcze nadaią ceny.

Jezeli z naszey strony wszelkiego do-

łożyliśmy starania aby okazać względy i ufność którą pokładamy w rzeczypospolitey Francuzkiey i jenerałach ich zwycięzkich armiow i nie wątpiemy aby następcy nasi deputowani kantonow Schweiz i Bazylityskiego, tegoż samego ducha i tychże samych nie mieli przywieść przepisow. Znaydziesz, Mościpanie kommenderuiący Jenerale, we wszystkich reprezentantach Ligi Helwetow, prostotę i otwartość uczuciow, których ani wybiegi, ani złoczne nie towarzyszą myśli. Szwaycary połączone przez ieden interes, przez dawny węzeł któremu winni i poważanie, i pomyślność swoią, a który okoliczności czasowe tym mocniey ieszcze skleiły, nie maią innego celu, tylko przesłać swoim następcom dobrodzieystwa, które rownie cnocie iak i waleczności naszych winniśmy przodkow, inney wyniosłości, iak zasłużyć na szacunek sąsiedzkich narodow, i inney polityki iak umieć, połączyć z uczuciem i zachowaniem swoiey niepodległości, względy i rostropność, która im zawsze znaczne nierowność ich sposobow wskazywać będzie.

Oby! prędki i trwały pokoy, do którego masz się przyłożyć, i który Europa, pierwszem pomiędzy nayznacznieyszemi twemi będzie liczyć zwycięztwy, mogł zwrocić wprędce starania wszystkich rządow ku przedmiotom wewnętrzney szczęśliwości! oby mógł upewnić trwałość rownie państw małych iak i obszernych mocarstw! i utwierdzić pod cieniem sprawiedliwości pokoy i pomyślność wszystkich narodow. Pozwol nam MPanie Kommenderuiący Jenerale przesłać ci te życzenia, i chciey przyiąć hołd wysokiego poważania, z którym mamy honor byćź Mci Panie Kommenderuiący Jenerale. Twemi

Nayniższemi sługami
Wustemberg, z *Berne.*
Schmit, z *Uri.*

DONIESIENIA.

Na żadanie Król Wegierskiego rządu podaie się ninieyszym ku powszechney wiadomości, ażeby sie nieiaki Jerzy Pittlinger, syn zmarłego Jerzego Pittlingera, mieszczanina i szklarza w mieście Schemnitz w Węgrach w przeciągu roku iednego zacząwszy od d. 1. września r. b. w tymże samym mieście Schemnitz stawił, dla odebrania sukcessyi po oycu swym. Wszelako gdyby kto o możelibydź iuż zaszłey śmierci tegoż Pittlingera niezawodną wiadomość miał, niech o tym doniesie ponaybliższemu urzędowi Cyrkularnemu, lub nieśrzodkowanie tuteyszey C. K. pełnomocney zadworney kommissyi z uwiadomieniem: czyli rzeczony Pittlinger bez dzietnie lub z pozostawieniem sukcessorow z tego śmiata zszedł. W Krakowie d. 24 septembris 1797.

Z strony C. K. pełnomocney zadworney kommissyi Galicyi zachodniey.
Jan Pinkas.

Z wyroku sądu woytowsko ławniczego miasta Kazimierza pod dniem 30 miesiąca września r. b. wypadłego wszem wobec i każdemu z osobna do wiadomości podaie się: iż rożnych rzeczy sprzętow iako to kopersztychow, zwierciadeł, stołkow i innych mebłow w massie krydalney Jozefa Karola Straussa znayduiacych sie dnia 3. miesiaca listopada bieżacego roku o godzinie 9 przed południem, zaś połowy kamienicy do teyże massy krydalney Straussowskiey należacey dnia 2. miesiąca stycznią roku przyszłego 1798. licytacya publiczna w teyże samey kamienicy Straussowskiey pod Nrem. 122. na Kazimierzu sytuowaney podobnież o godzinie 9. ranney odprawować się będzie; życzący sobie badź z mobiliow bądź kamienicy pomienioney nabycia i o cenie chcąc bydź informowanemi w kancellaryi Kazimierskiey lub u ... Karola Okońskiego massy przerzeczoney kuratora pod Nrem. 87. w miescie Kazimierzu mieszkaiącego przeyźrzenia Inwentarza każdego czasu zażądać mogą.